
PATRIOTYZM JUTRA 2020

PODSUMOWANIE

GRUDZIEŃ 2020

Muzeum Historii Polski w Warszawie

WSTĘP

Z początkiem grudnia br. skończył się etap realizacyjny programu „Patriotyzm jutra” 2020. Tegoroczna edycja była szczególna. Jej przebieg zakłóciła pandemia, której skutki odczuł także sektor kultury.

Stąd też Muzeum Historii Polski w porozumieniu z Ministerstwem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, aby ułatwić realizację zadań dofinansowanych, zdecydowało się na **wprowadzenie do regulaminu kilku zmian**. Miały one na celu m.in. umożliwienie przeniesienia części lub całości działań do sieci, dofinansowanie wynagrodzeń pracowników etatowych, oddelgowanych do pracy przy współfinansowanym projekcie, czy wreszcie wydłużenie czasu nadsyłania aktualizacji wniosków. To ostatnie ułatwienie z jednej strony pomogło w spokojnym przeorganizowaniu planowanych działań, z drugiej jednak – wydłużyło proces negocjacji, a także podpisywania umów. Jesień przyniosła kolejną zmianę planów, co skutkowało – mimo wprowadzonych ułatwień regulaminowych – koniecznością aneksowania podpisanych już umów. **Wszystkie te działania miały na celu możliwie najlepsze wykorzystanie funduszy publicznych oraz profesjonalne przeprowadzenie przedsięwzięć.**

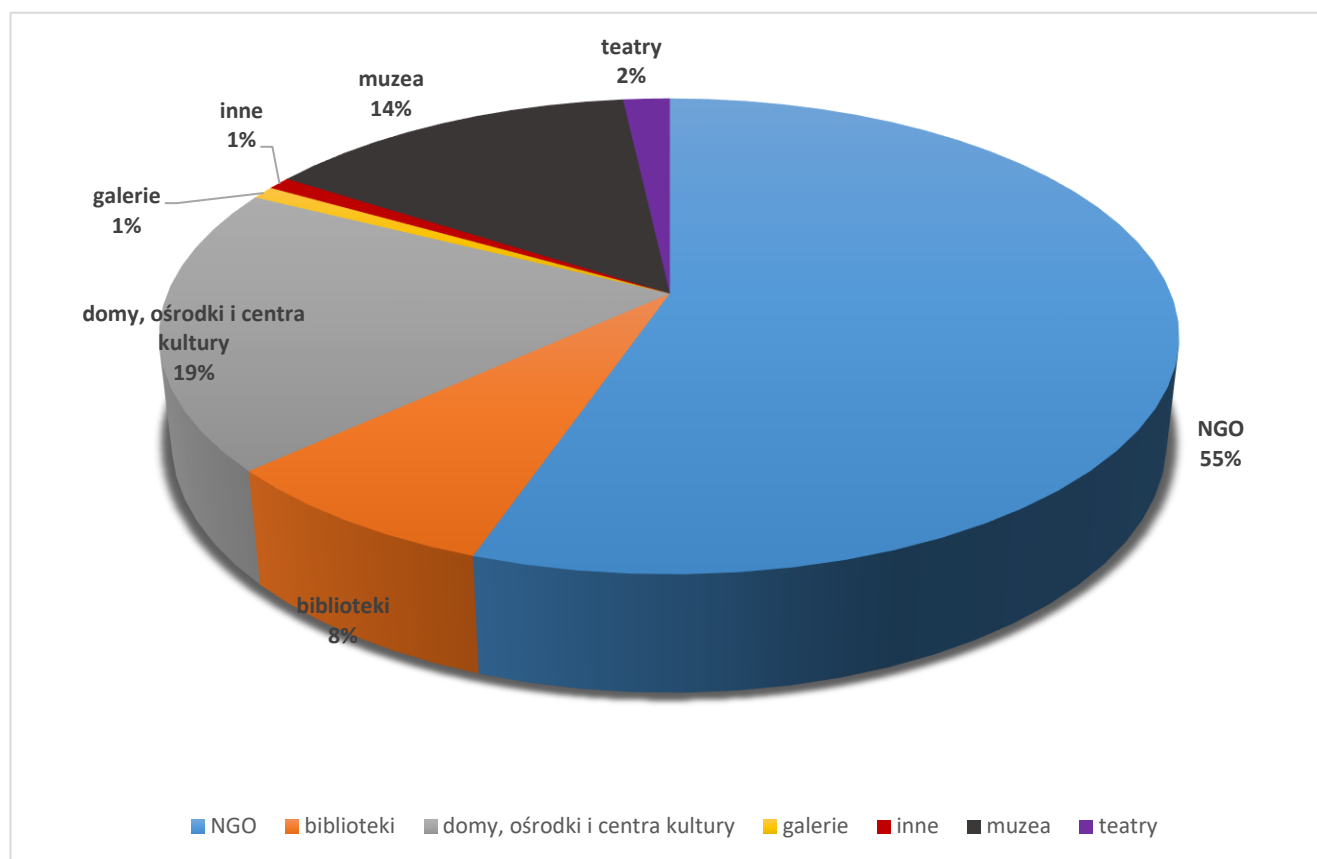
KRÓTKA ANALIZA

Dziś wiemy, że **tylko 5 % dofinansowanych w roku 2020 zadań nie odbyło się**, czego powodem były wyłącznie różnorakie problemy pandemiczne. **Lwia część (114 ze 120 zadań) została zrealizowana**, często przybierając (z konieczności) formę na poły tradycyjną, na poły wirtualną. Bez wątpienia najwięcej determinacji musieli okazać organizatorzy zajęć szkolnych oraz zadań organizowanych z grupami seniorów. Troska o tych ostatnich uniemożliwiała zorganizowanie spotkań, ograniczyła rozmowy, które – mamy nadzieję – uda się nadrobić.

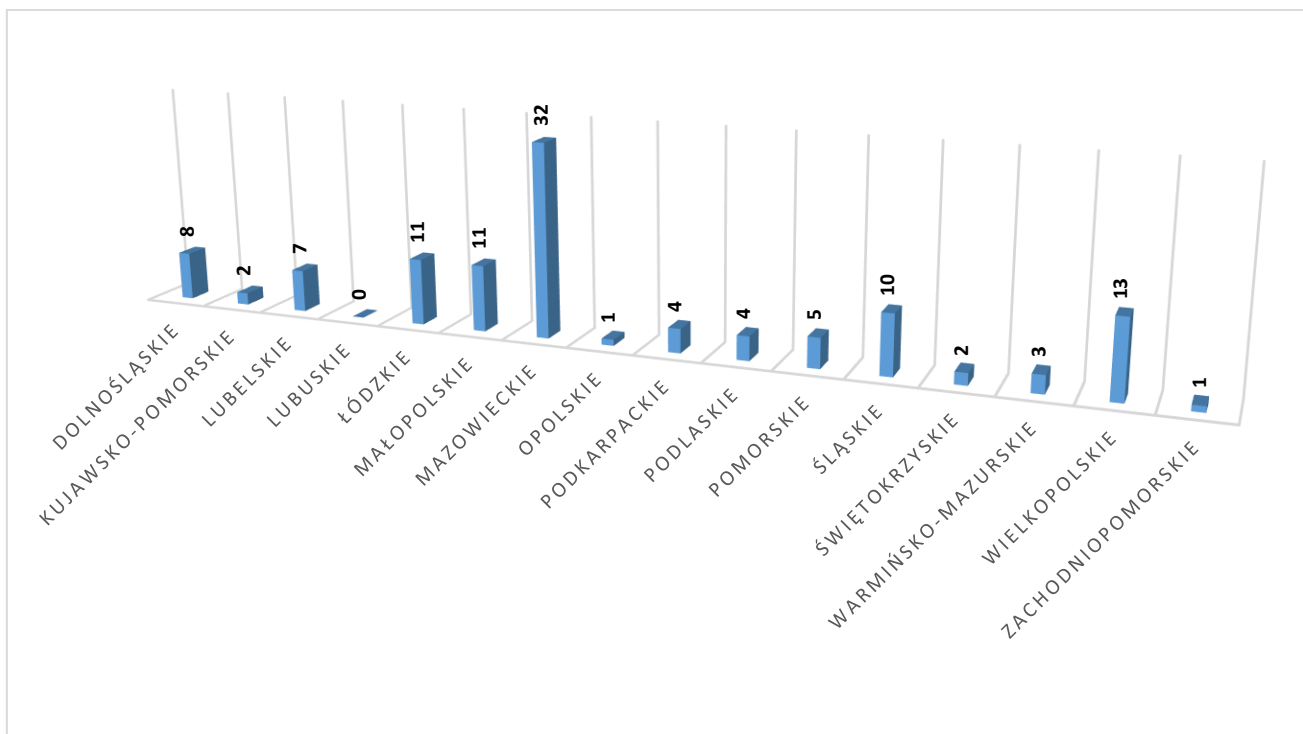
Niezależnie od problemów, podobnie **jak co roku, wsparcie w ramach programu otrzymały organizacje pozarządowe, biblioteki, domy i centra kultury, muzea, teatry i inne typy instytucji kultury**, których działalność ma zasięg lokalny, ale także ogólnopolski. Wszystkie one skupiały swe działania na pielęgnowaniu i promowaniu dziedzictwa kultury oraz historii. Działania przybierały **różnorakie formy – warsztatów (nierzadko twórczych), lekcji muzealnych, debat**. Nie zabrakło **rozmów ze świadkami historii, ilustrowanych dodatkowo zdjęciami, przedstawień teatralnych** opowiadających o ważnych zdarzeniach z pomocą narzędzi artystycznych. Tą samą materią posługiwali się także pomysłodawcy historycznych murali; używali farb, ceramiki i wielu innych materiałów twórczych, które miały wzbudzić ciekawość uczestników, ale także przełamać stereotypowe podejście do zagadnień przeszłości. **Poprzez tegoroczne projekty zostały upamiętnione ważne wydarzenia w dziejach Polski, przypomniane postaci, które tworzyły kulturę, oraz grupy zawodowe**, których działalność jest częścią spuścizny w perspektywie regionalnej i ogólnopolskiej. Wielu uczestników, również tych z niepełnosprawnościami, wzbogaciło swą wiedzę, ale także doświadczyło przeszłości w sposób bliski ich wrażliwości i wyobraźni.

Wszystkie zadania odznaczały się – mimo trudności logistycznych – nieszablonowym podejściem do tematu, a w ich realizację zaangażowani byli eksperci, specjaliści oraz doświadczeni animatorzy kultury. Złożyły się na to determinacja i profesjonalizm organizatorów, co warto podkreślić i za co warto podziękować.

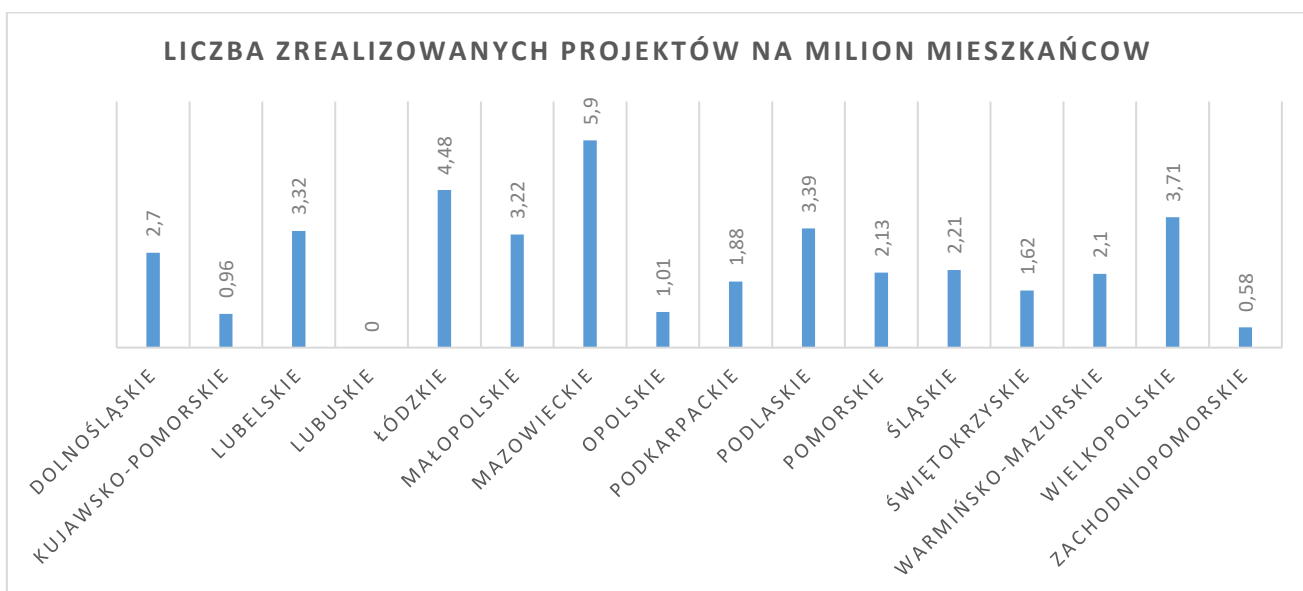
Po przeanalizowaniu podstawowych danych warto zauważyć (wykres poniżej), że **największą grupę realizatorów w programie „Patriotyzm jutra” stanowiły w 2020 r. organizacje pozarządowe (np. stowarzyszenia, towarzystwa, fundacje)**. Dość znaczącą były również domy, ośrodki i centra kultury (zostały połączone w jedną grupę, niezależnie od rozdziału klasyfikacji budżetowej) i – co dość naturalne – muzea. Zainteresowanie tematyką historyczną wykazały także biblioteki, które już od dawna zajmują się nie tylko wypożyczaniem zbiorów, ale też działaniami artystycznymi, animacyjnymi, edukacyjnymi. **W mniejszości są natomiast instytucje artystyczne**, których zadania zwykle koncentrują się na innych aspektach kultury, a historia nie zawsze jest w nich tematem wiodącym.

Na podstawie danych łatwo zauważyć, że dość nierównomiernie rozkłada się liczba zorganizowanych przy współdziałaniu Muzeum Historii Polski zadań w podziale na województwa. **Najwięcej było ich w województwie mazowieckim, najmniej m.in. w kujawsko-pomorskim, opolskim.** Przy tej okazji warto jednak wziąć pod uwagę liczebność podmiotów w danym regionie. Województwo mazowieckie, ma ich najwięcej.

Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców poszczególnych województw¹ najczęściej zrealizowanych z pomocą programu zadań przypada na województwo mazowieckie, prawie tyle samo na województwo lubelskie, małopolskie i podlaskie. Najmniejsze wskaźniki notuje zaś m.in. województwo kujawsko-pomorskie oraz zachodniopomorskie.

¹ Dane GUS: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/powierzchnia-i-ludnosc-w-przekroju-terytorialnym-w-2019-roku,7,16.html>, dostęp 3.12.2020 r.

ZAKOŃCZENIE

W tej chwili trwają przygotowania do kolejnej edycji programu – „Patriotyzm jutra” 2021. Już teraz serdecznie Państwa zapraszamy. Ogłoszenie nowego regulaminu planujemy na luty nadchodzącego roku, o czym będziemy Państwa informować na oficjalnej stronie Muzeum Historii Polski. Dziękujemy za dotychczasową współpracę.

